

Ervaringen met een agressieve Havik *Accipiter gentilis*

Dook Vlucht & Antoine de Reus

In Noord-Holland hadden we dit jaar in ieder geval één paar Havik met een 5-legsel. Op 2 mei werd dit vastgesteld met een camera op een stok, opgebouwd uit 18 keer een meter aluminium (Vlucht 2011). De controle van dit nest was dit jaar een verrassing. Maar eerst wat historie.

Voor ten minste het vijfde achtereenvolgende jaar werd er in dit territorium gebroed. In 2010 kwamen wij voor het eerst te weten over een broedgeval op deze locatie. Het was toen te laat voor een nestcontrole en de jonge Haviken werden toen nog niet geringd. Een jaar later wel. Dat was toen al direct speciaal, want het ging om een 5-legsel. De vijf jonge Haviken vlogen alle uit. De klimmer, Jeroen Walta, had het even benauwd vanwege de fel alarmerende ouders die voortdurend laag over de nestboom vlogen. In 2012 hadden we met de camera twee jongen en twee eieren vastgesteld en hebben we een, mislukte, ringpoging gedaan. Dat jaar werden vrouw én man furieus op het moment dat de klimmer Jeroen een paar meter de boom in was. Beide Haviken kekkerden luid en vlogen dreigend richting klimmer. Het vrouwtje heeft meerdere malen met de klauwen naar de klimmer uitgehaald, met een litteken in de bovenarm als gevolg. Jeroen hield het nog een tijdje moedig vol, maar moest tenslotte onverrichter zake afdalen.

Vorig jaar was er geen nestcontrole en de jonge Haviken zijn toen niet geringd. Er was namelijk een nieuw nest gemaakt dat behoorlijk in het zicht van fietsers en automobilisten stond; die hadden goed van het schouwspel kunnen genieten.

Dit jaar werd opnieuw het oude nest gebruikt, dus nestcontrole! Dook manoeuvreerde de steeds langer wordende kolom aluminium langs de stam richting nest. De camera, goed beschermd tegen botsingen met takken en andere delen van de boom in een pvc-buis, was vlak bij het nest gekomen alvorens het vrouwtje in stilte afvloog. Die stilte duurde niet lang. Kekkerend kwam ze terug. Dat leidde behoorlijk af van het in goede banen sturen van de 15 kilo metaal die bij het nest moest uitkomen. Dan leek het alsof de hele handel kapseide; het vrouwtje was tegen het dwarsstuk met de camera aangevlogen. Snel, maar met moeite, zetten we de paal terug tegen de nestboom. We zagen en hoorden ook het kekkerende mannetje overvliegen. Antoine zette de monitor snel op opnemen, maar dat leverde niets op. Een tweede aanval op het dwarsstuk, de poten sloegen vanaf dezelfde kant vooruit tegen de pvc-buis aan, kon nog worden opgevangen. Weer werd de paal twee meter uit het lood geslagen. Daarna keerde de rust terug: man en vrouw keken het een en ander aan vanuit bomen in de nabijheid van de nestboom en vlogen toen weg. De camera werkte nog steeds.

De stok werd op de grond gezet, want we moesten eerst bedenken wat er nu eigenlijk gebeurd was. Bijgekomen van twee minuten spektakel gingen we verder met ons werk. De inhoud van het nest was snel vastgesteld: vijf eieren!

Maar dit jaar zullen de Haviken niet worden geringd. Het is onverantwoord iemand naar het nest te laten klimmen met zo'n fel vrouwtje.

Summary

Vlugt D. & de Reus A. 2014. Aggressive female Goshawk *Accipiter gentilis* deters raptorphiles at her nest. De Takkeling 22: 230-231.

In 2010 a Goshawk nest was detected in the dunes of Noord-Holland from which chicks fledged. In 2011, this nest contained a clutch of 5 eggs; all chicks were ringed and fledged. Male and female of this nest were rather aggressive during ringing, but not yet physically attacking the climber. In 2012, the nest held two eggs and two chicks. Climbing the tree was aborted because of furious attacks by both parents; the female inflicted a wound on the upper arm of the climber. A new nest of this pair in 2013 was not climbed, but an attempt to climb the old nest in 2014 was not even considered given the livid and physical attacks of the female directed at the pole-mounted camera when the contents of the nest was being checked during the incubation stage (5 eggs).

Literatuur

Vlugt D. 2001. Camera op stok als hulp bij nestcontrole. De Takkeling 9: 166.

Vlugt D. & Dekker H. 2002. Camera ter controle van boomnesten van roofvogels. De Takkeling 10: 4-6.

Adres DV: Nassaulaan 8, 1862 EJ Bergen, d.vlugt@quicknet.nl